BRĪVAIS LATVIETIS

Svešumā vienoti Latvijai!

FREE LATVIAN

Nr.13/14 25.DECEMBRĪ 1948

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
un
LAIMĪGU JAUNO GADU

K.Dobelis
KLNA priekšnieks.

GATAVI TĀLĀKĀM CĪNAM

Vecajam gadam noslēdzoties, ir labi, ja metam skatu pagātnē un novērtējam paveikto.

Jāatzīst, ka latviešu sabiedriskā dzīve Kanādā tikai aizvadītajā gadā sākusi veidoties, jo pirms gada mums te bija tikai viena latviešu biedrība un tā pati ar nelielu biedru skaitu. Latviešu skaitam gada laikā trīskāršojoties, īsā laikā radās nozīmīgi latviešu centri Toronto, Monreālā, Halifaksā un gada beigās arī Hamiltonā, Otavā un citās pilsētās. Ja līdz šim viss sabiedriskais un nacionālais darbs galvenām kārtām gūlās uz atsevišķu tautiešu pleciem, tad ar jauno latviešu organizāciju fašanos Kanādas latvieši ir jau apliecinājuši kopēju gribu kalpot Kanādas latviešu sabiedriskās dzīves izveidošanai.- Šeit nevar neatzīmēt Kanādas latviešu nacionālās apvienības nodibināšanos aizvadītā gada septembrī. Ar to Kanādas latvieši ir apliecinājuši savu vienotību un tanī pašā laikā radīti priekšnoteikumi veiksmīgai neatliekamo uzdevumu veikšanai. KLNA nākošajā delegātu sanāksmē janvāra sākumā Hamiltonā būs jāizlemj vairāki svarīgi jautājumi. Esmu pārliecināts, ka turpmāk jaunie Kanādas latvieši šejienes sabiedriskā dzīvē ieņems to vietu, kas atbilst viņu skaitam un vairākuma vēlējumam.

Ļoti svētīgu darbu tālajā Halifaksā veicis tautietis M.Vētra gan popularizēdams latviešu lietu, gan dedzīgi aicinādams šī krasta latviešus palīdzēt latviešu bēgļiem Eiropā rast mājvietu Kanādā. Halifaksas tautiešu nodibinātajā Latvian Relief Association M.Vētra nostājies priekšgalā un tas dod garantiju, ka jaunās organizācijas mērķi - iespējami lielāka skaita darba līgumu sagādāšana latviešu bēgļiem - tiks realizēti ar tādu pašu neatlaidību un sirds degsmi, kādu M.Vētra jau parādījis savā līdzšinējā darbā.

Palīdzēt saviem nelaimīgajiem tautiešiem Eiropā aicināts ikviens latvietis un šim aicinājumam paklausījuši gan atsevišķi tautieši, gan arī organizācijas. Daudzu bēgļu pateicība piekritīs sirmajam Džonesa tēvam /J.Joness/, kas viens pats sagādājis darba līgumus pāri par 100 bēgļiem.

Aizvadītajā gadā latviešu pārstāvji griezās pie Kanādas valdības iestādēm un lūdza palīdzēt atvieglot latviešu emigrāciju no Eiropas. Ar pateicību latviešu bēgļi pieminēs Kanādas emigrācijas vadību, kas godam pildījuši doto solījumu pārvest precēto jaunieceļotāju ģimenes. Ja latviešu vārds atradis tik pozitīvu novērtējumu Kanādas valdības un sabiedrības acīs, tad par to lielākā pateicība pienākas mūsu tautiešiem, kas apzinīgi pildījuši uzņemtās līgumu saistības un darbā ar savu krietno stāju un apzinīgumu darījuši godu mūsu tautai.

Ar katru mēnesi mūsu pozicijas šai kontinentā nostiprinās un ar vislielāko gandarījumu ir jākonstatē vairāku plaši pazīstamu un nozīmīgu sabiedrisku darbinieku ierašanās šai zemē /Dr. A.Valdmanis, prof.Dr.Fr.Gulbis, prof.Dr.P.Ķikauka/.

Ja šodien vēl galveno vērību veltījam palīdzības darbam - emigrācijas veicināšanai, t.i.mūsu pulka vairošanai šai zemē, tad varbūt jau nākamajā gadā viss mūsu uzdevumu smagums pārvietosies uz cīņu par brīvu un neatkarīgu Latviju. Šai svētajā cīņā aicināts iestāties un upurus nest ir ikviens latvietis.- Ar patiesu lepnumu mēs šodien varam raudzīties uz tiem latviešu zēniem, kas uzvilkuši Kanādas armijas formas tērpu, lai, kad stunda nāks, būtu gatavi pildīt savu svēto pienākumu.- Ieiesim jaunajā gadā gatavi tālākām cīņām par Latviju un latvju tautas brīvību.

BRĪVAIS LATVIETIS

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU NACIONĀLS LAIKRAKSTS
IZNĀK
2 REIZES MĒNESĪ

ABONĒŠANAS MAKSA :
PAR 3 MĒNEŠIEM $ 1.50
PAR 6 MĒNEŠIEM $ 3.00
PAR 1 GADU $ 5.00
ATSEVIŠĶS PARAUGNUMURS 25 centi.
JAUNIEBRAUCĒJIEM LAIKRAKSTU PIRMOS DIVI MĒNEŠUS PIESŪTAM BEZ MAKSAS.

KLNA DELEGĀTU SANĀKSME

Kanādas latviešu nacionālās apvienības delegātu sanāksme nolikta 1949.g.8.un 9. janvārī Toronto, Ontario. Sapulcēšanās 8.janvārī pl.10.oo pie KLNA vicepriekšsēdētāja O. Breņķa, 22 Alexander Str. Delegātus sūtīt aicinātas visas latviešu organizācijas , kā arī tautiešu darba kopas. Delegāti jāpieteic līdz 1949.g. 6.janvārim KLNA vicepriekšsēdim Osv.Breņķim, 22 Alexander Str. Toronto, Ontario.

1. Pagaidu valdes ziņojums.
2. Statutu pieņemšana.
3. Amatpersonu vēlēšanas.
4. Apvienības turpmākās darbības plāns.
5. Budžeta pieņemšana.
6. Jautājumi un ziņojumi.

Šis publicējums uzskatāms par oficiālu aicinājumu.

KLNA pagaidu valde

Ceļa zīmes

Mēnešraksts svešumā — Stokholmā
1. NR. IZNĀCIS

Saturā — sūtņa K.Zariņa, Andreja Eglīša, Dr. H.Biezā, prof. J.Bokaldera, prof. K.Strauberga, prof. A.Spekkes, V.Strēlertes, V.Jaunzemes, A.Dagdas, A.Adsona, K. Štāmera, F. Škodas, Artura Bērziņa, J. Salnas, Gunas Kurmes, V.Kalniņa, Argo, V.Zantes un H.Zaļuma raksti; J. Širmaņa un A.Dziļuma daiļproza; V.Strēlertes, K. Strauberga, Dz.Soduma, K.Rabāca un Lījas Kronbergas dzejoļi; M. Induses - Mucenieces, Ed. Dzeņa un J. Soikāna grafisko darbu reprodukcijas.

80 lappuses teksta, daudz ilūstrāciju.

Galvenais redaktors — *Andrejs Eglītis.* Mākslinieciskais redaktors — *Eduards Dzenis.* Techniskais redaktors — *Andrejs Johansons.* Žurnāla atsevišķa numura cena

Kanadā un Sav. Valstis 1 dollārs.
Izdevums pasūtinams "Brīvā Latvieša " redakcijā : 15027 -102 Ave Edmonton, Alta , Canada

SAVAM GODAM,LATVJU SLAVAI

Šogad lielajos Miera svētkos mēs atmiņās kavējamies pie dzimtenē pavadītajiem Ziemassvētkiem, kad svētā klusumā un svecīšu gaismā iemirdzējās eglītes zaļais zars, ko tēvs bija pārnesis no dzimtenes sila.

Šogad, kad esam tūkstošiem jūdžu tālu no dzimtenes , lai atļauts mūsu labākajām domām šajā Svētajā naktī , kaut sapņu kugos nonākt turp un pārstaigāt zemi, ko mīlam par visām zemēm vairāk pasaulē. Jo tālāk mēs klīstam no dzimtenes, jo mīļāka tā mums kļūst. Šajā naktī uz mums runā mūsu senču balsis no mūžības, vergu važās klīstošā tautas daļa no Sibirijas taigām un nebrīvībā grimušās dzimtenes māsas un brāļi, lai mēs reiz kļūstam viedoti un aktīvi cīnītāji zaudētās brīvības atgūšanai.

Izdegs Ziemassvētku svecīšu spožums un mēs atkal iesim katrs savās ikdienas gaitās.

Vai Jaunais gads atnesīs mūsu vēlējumu piepildījumu? Tikai Lielajam likteņu lēmējam zināms sabangotās cilvēces prāta tālākais gājiens un notikumu risinājums.

Jaunajā gadā vēl jo vairāk apzināsimies savu latvisko sūtību, saslēgsimies ciešās rindās un par visu augstāk vērtēsim vienotas domas un darbus.

Kāds no mūsu ievērojamākiem valsts vīriem reiz teicis: "Klausaties vēstures soļos" Dzīvosim tad arī tā, lai vēlāk, klausoties vēstures soļos, nebūtu jākaunas un jāsarkst. Vecos labos brīvības laikos mūsu karavīriem - jaunajiem virsniekiem, beidzot kaŗa skolu, zobenu saņemot, bija jādod solījums ka to nesīs: Savam godam , latvju slavai, tēvzemei un brīvībai.

Būdami lojāli Kanādas iedzīvotāji, nekad tomēr neaizmirsīsim pienākumu, ko mums uzlikusi šodien važās kaltā Māte Latvija.

Jaunajā gadā, gaitas sākot, solīsimies dzīvot un strādāt: savam godam, latvju slavai, tēvzemei un brīvībai.

Osv. Breņķis
KLNA vicepriekšsēdis

JAUNA VADĪBA MONTREALAS PALĪDZĪBAS BIEDRĪBAI

Latviešu palīdzības komitejas Montreālā pilnsapulcē nolemts biedrību pārdēvēt par Montreālas latviešu palīdzības biedrību. Biedrība dibinās nodaļas visā Kvebekas provincē.

Biedrības jaunajā valdē ievēlēja: par priekšsēdētāju K. Lazdiņu, par tā vietnieku K.Drupalu, bet valdes locekļiem A.Rangi, A.Caunīti, M. Ikvildu, A.Krieķi un J. Bērziņu. Revīzijas kommisijā ievēlēti Apse, Mazutis un Rozentāls. Sapulce vienbalsīgi pieņēma valdes izstrādātos pašpalīdzības fonda darbības noteikumus. Šī fonda uzdevums sniegt biedrības biedriem finansiālu palīdzību aizdevumu veidā dažādos svarīgos gadījumos, kā slimības, nāves, radinieku iecelošanas, dzīves iekārtošanas u.t.t. Fonda līdzekļi sastādās no biedru iemaksām un kreditiem bankās.

D.S.

APSVEIC LRA NODIBINĀŠANOS

"Brīvā Latvieša" redakcija bija saņēmusi lielāku skaitu tautiešu vēstuļu ar jautājumiem, kādu viedokli un nostāju pret jaundibināto Latvian Relief Association ieņems Kanādas latviešu nacionālā apvienība. Pēc šo vēstuļu nodošanas KLNA, redakcija saņēma šādu oficiālu KLNA pagaidu vadības paskaidrojumu:

Kanādas latviešu nacionālā apvienība ir centrāla organizācija atsevišķo biedrību darba saskaņošanai. Apvienība jau norādījusi, ka viss sabiedriskā darba smagums arī pēc KLNA nodibināšanas tāpat noritēs vietējās biedrībās un tautiešu kopās.

Latviešu bēgļu glābšana no Eiropas posta ir viens no šodienas svarīgākiem uzdevumiem. Nupat Halifaksā nodibinātā biedrība Latvian Relief Association pazīstamā sabiedriskā darbinieka M.Vētras vadībā par savu galveno mērķi deklarējusi latviešu emigrācijas veicināšanu. Šim nolūkam organizācija aicinājusi talkā visus Kanādas latviešus. KLNA silti apsveic Latvian Relief Association nodibināšanos un ir pārliecināta, ka LRA jau drīzumā pievienosies apvienībai, lai kopējiem spēkiem strādātu par svētību saviem tautiešiem un Latvijai.

VAI JUMS IR ZINAMS?

...ka Kanādā pastāv latviešu adresu galds ar 3000 Kanādas latviešu adresēm?

...ka, iesūtot pasta izdevumus, adresu galdā variet uzzināt savu draugu un radinieku uzturēšanās vietas?

...ka adresu galds sasniedzams ar vēstuli, sūtītu T.Briltam - Conservatory of Music, Halifax, N.S.;

...ka pāri par 1000 Kanādas latviešu nav atraduši par vajadzīgu paziņot savu dzīves vietu Kanādā un ka tāpēc vairāk kā 800 vēstulēs pieprasītās izziņas nav varējušas tikt apmierinātas?

Vai Jūs esat paziņojis savu tagadējo dzīves vietu? Kad un no kurienes iebraucis? Dzimšanas datus? Nodarbošanās tagad un Latvijā? Ģimenes stāvokli? Tas viss nepieciešams pareizu izziņu sniegšanai, jo nav adresu galdā vārda, kas neatkārtotos.

RAIDA LATVIJAI

Pateicoties mūsu sutniecības Vašingtonā vadītāja A. Dinberga pūlēm, The Voice of America uzņēmusi savā programmā arī raidījumus Latvijai. Pirmo reizi The Voice of America noraidīja ziņas par Latviju un latviešu tautas cīņu pret svešiem varmākām š.g.18. novembrī. Pirmais raidījums notika angļu valodā un to noslēdza Latvijas himnas atskaņojums.

VAI VALDMANIS BŪS KLNA GENERĀLSEKRETĀRS

Mūsu redakcija saņēmusi informaciju, ka par KLNA generalsekretaru paredzets aicināt bij. Latvijas finansu ministri Dr.A. Valdmani .

BRĪVAIS LATVIETIS - FREE LATVIAN
LATVIAN NATIONAL NEWSPAPER FOR NORTH AMERICA

Izdevniecība: 9536-107 A Ave
Redakcija: 15027-102 Av
EDMONTON, ALBERTA
CANADA

Izdevējs: K. Dobelis
Redaktors: A.Kundrats

ATBALSTĪSIM MŪSU KARA INVALĪDUS

Latviešu bijušo cīnītāju apvienības Daugavas Vanagi galvenā valde Rietumeiropā par savu neatliekamu uzskata palīdzības darba noorganizēšanu latviešu kaŗa invalīdiem.

Vīri, kas, tēvzemei briesmās esot, nekavējās stāties pretī ienaidniekam un tēvzemes brīvībai ziedojuši dārgāko savu veselību, ir pelnījuši, ka tiem pieder tautas labākās domas un rūpes. Lai sagādātu līdzekļus latviešu kaŗa invalīdu aprūpei, Daugavas Vanagi izlaiduši labdarības marku sēriju - trīs dažādi zīmējumi.

Daugavas Vanagi griežas pie Kanādas tautiešiem ar laipnu lūgumu, iegādājoties Daugavas Vanagu labdarības markas, nākt talkā kopējā labdarības darbā. Kanādā un Savienotās valstīs dzīvojošiem tautiešiem Daugavas Vanagu labdarības markas pieprasāmas Br. Latvieša redakcijā: 15027-102 Ave, Edmonton, Alta, Canada. Vienas marku sērijas cena ir 25 centi. / 3 dažādas markas/.

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

Amērikā pastāv ļoti skaists paradums - uz Ziemassvētkiem izsūtīt simtiem svētku apsveikumu. Šo paradumu patiesi cienot, šogad tomēr uzskatām par nepieciešamu no viņa atteikties, lai arī apsveikumu kartīšu un pastmarku izdevumus ziedotu Latvian Relief Assoc. darbam. Ļoti lūdzam arī pārējos Kanādas latviešus Ziemassvētku sveicieniem domātos dolārus iemaksāt LRA fondā - DP darba sagādei un iecelošanai Kanādā. Tad nākamie Ziemassvētki mums tiešām būs priecīgāki.

Halifaksā, 1948.g.decembrī
Mariss Vētra un
Teodors Brilts.

LATVIAN RELIEF ASSOCIATION

"Bārienu gan Tu esi pelnījis", raksta man kāds sirsnīgs draugs, "ka ar savu LRA dibināšanu mēģini ievest šķelšanos un sajukumu Kanādas latviešos".

Neteikšu, ka mani šī vēstule pārsteidza, jo pie pārpratumiem sabiedriskā dzīvē ir jāpierod. Tomēr viņi kļūst atšķiŗas no tā prieka par LRA, kas izpaudās 134 pārējos rakstos. Ja vienas nedēļas laikā uz manu LRA pagaidu vadības uzsaukumu jau atsaukušies 134 latvieši ar patiesu sirsnību un $ 348.- , ko šodien jau uzrāda Palīdzības fonds, nav šaubu, ka nākošajā nedēļā jaunā vienība varēs sākt savu darbu. Šī vēstule ir tik pretrunīga /1:100/, ka negribot gribas pie viņas pakavēties, jo jūtu, ka tam līdzīgi domā arī dažs labs cits, bet nav tik labs un atklāts draugs, lai būtu vaļsirdīgs. "Domāju, ka Tu skaidrā nebūsi izdarījis to un iebāzis tos 3.000 sprunguļus jaunās KLN Apvienības riteņos" skan tālāk. Vai tas nav pārpratums?

Halifaksas latvieši nodibināja LRA bez politiskiem mērķiem, ar stingru nodomu, līdz šīs vienības izveidošanai ne tikai nejaukties jau Kanādā esošo latviešu sabiedriskā dzīvē, bet pat bez nodoma palīdzēt Kanādas latviešiem viņu sāktās dzīves neērtībās. LRA vienīgais mērķis ir kopīgiem spēkiem un līdzekļiem rūpēties par Kanādas latviešu skaita pieaugumu un savas tautas dzīvā spēka saglabāšanu nākotnei.

LRA ir nodibināta ar cerību, ka tikai pagaidām tās vadība atrodas nevēlami nomaļā Halifaksā, ar cerību, ka LRA darbu uzņemsies Kanādas latviešu nacionālā apvienība pēc tam, kad Apvienība, organizācijas posmam noslēdzoties, būs patiesi saslēgusi vienotā saimē un patriotiskā domā visus nacionālos latviešus.

Tā kā tas prasa laiku, bet laika nav, Lai pavasaŗa lauku darbiem izsauktu latviešu strādniekus, tad LRA ir tikai gribējusi atbalstīt vienojošo domu ar uzsāktu palīdzības darbu un iegūtiem līdzekļiem. Ka šis ceļš ir bijis gaidīts un pareizs, to noteikti pie - rāda LRA pirmās nedēļas panākumi. Var jau gadīties, ka tālākā laikā līdz šim redzamā sajūsma par LRA atslābst, bet ja mēs ticam latviešu sirdsapziņai pret savas tautas cietējiem, tad jātic arī, ka tas nekad nenotiks un LRA fonds pastāvēs pat pēc tam, kad būs atrisināts DP nelaimīgais jautājums, bet latviešu liela un zeme vēl vienmēr gaidīs savu bērnu palīdzību. Nostāties pret LRA dibināšanos un atrauties no līdzdalības tajā ir vārguma apliecinājums pašam sev un ticības trūkums mūsu latviskai nākotnei.

LRA pagaidu vadība noteikti tic, ka to aktīvi atbalstīs visas jau Kanādā pastāvošas latviešu organizācijas un ar ilgām gaida, ka pēc vēlēšanām / 6 mēnešos/ tās vadību un tālāko veidošanu pārņems vai nu Kanādas latviešu nacionālā apvienība vai kāda cita organizācija, kas būs ieguvusi LRA biedru vienoto uzticību. Nav šaubu, ka vislielākās cerības tiek liktas uz Kanādas latviešu nacionālo apvienību. Taču tas neatkarājas no Kanādas priekšposteni gulošās nomaļās Halifaksas, bet no mums visiem, kas esam izkaisīti plašās Kanādas vējos. LRA nav domājusi izveidoties par nacionālu savienību, bet tā būs laimīga, ja spēs palīdzēt mums sasauktiem lielajā plašumā un ar to modināt kopējai domai, šodien personīgajās rūpēs smagi nospiestos darba cilvēkus Kanādā. LRA uzdevums un mērķis ir tikai palīdzēt, kā to jau pierāda viņas nosaukums, nejaukt un šķelt, un jo lielāks būs mūsu skaits jaunajā zemē, jo lielāka būs ticība sev un savam vienotam spēkam. Un LRA nākotni noteiks viņas aktīvie biedri ar savu aktīvo līdzdalību, tāpēc, tautiet', vēl šodien nosūti savu artavu palīdzībai un tavās rokās ir LRA nākotne!

LRA pagaidu vadības vārdā
Mariss Vētra

JAUNA VADĪBA HAMILTONAS BIEDRĪBAI

Hamiltonas latviešu biedrības pilnsapulcē par valdes priekšsēdētāju ievēlēts Pauls Koše, par tā vietnieku K.Daudzietis, sekretāru - A.Pelude, kultūras daļas vadītāju - Zenta Pols un kasieri - Valija Konrade. Biedrības jaunā adrese:
The Hamilton Latvian Society, 104 Hughson Str.N. Hamilton, Ont.

LAI NODROŠINATU LAIKRAKSTA KARTIGU SAŅEMŠANU NEKAVĒJOTIES PA ZINOJAT EVENTUELU ADRESES MAIŅU

PĒC 22 GADIEM

Brāļi Miglāni ar ģimenēm

Pirms 22 gadiem Rīgā šķīrās divi brāļi Miglāni - jaunākais Arnolds palika Rīgā, bet vecākais Rūdolfs devās uz Kanādu laimi meklēt. Abus brāļus visus ilgos šķiršanās gadus vienoja ciešas vēstuļu saites. Kanādietim Rūdolfam jaunajā zemē neklājas slikti. Viņš bija atradis labi algotu vietu kādā spēkstacijā. Otrā pasaules kaŗa laikā sazināšanās starp abiem brāļiem pārtrūka un tikai kaŗam beidzoties Rūdolfs dabūja zināt, ka brālis Arnolds, bēgdams no boļševisma, kopā ar latviešu trimdinieku tūkstošiem atrodas Rietumeiropā. Rūdolfs pielika visas pūles, lai dabūtu iecelošanas atļauju Arnoldam, tā kundzei un trimdā dzimušai meitiņai. Lai ātrāki tiktu tuvāk "ilgu zemei" Kanādai, 1947.g. maijā Arnolds ar ģimeni devās uz Brazīliju. Pēc viena gada nodzīvošanas Sao Paulo pilsētā iecelošanas formalitātes bija nokārtotas un nupat aizvadītajā rudenī Arnolds pēc 22 gadiem satikās ar savu vecāko brāli Rūdolfu. Gadu skrejā brāļi bija tā pārvērtušies, ka satiekoties bija vienam otru grūti pazīt. Tagad Arnolds Miglāns ar ģimeni apmeties Vancouveras tuvumā, cītīgi mācās angļu valodu un kaļ plašus plānus nākotnei. Kanāda, kaut arī caur Brazīliju, tomēr sasniegta.

LATVIEŠU MEMORANDS KANĀDAI

Lai gan jau tuvu pie 3000 latviešu bēgļu ir atraduši sev jaunu dzīves un darba vietu Kanādā un par latviešu uzņēmību un čaklumu kanādieši, pie kuŗiem strādā mūsu tautieši, dod vislabākās atsauksmes, tomēr šai lielajā zemē kā valdības aprindās, tā arī kanādiešu plašākā sabiedrībā trūkst skaidra ieskata par latviešu tautu, tās vēsturi un sasniegumiem valsts neatkarības laikā. Lai kaut cik šo robu aizpildītu, latviešu bēgļu centrālā komiteja Vācijā nule kā iesniegusi Kanādas raktuvju un dabas bagātību ministram Keenleysideam un senāta immigrācijas un darba komisijas vadītājai C.Wilsonei plašu memorandu, kuŗā pārskatāmā veidā rādīta latviešu tautas vēsture un sniegti dati par latviešu tautu un tās sasniegumiem. Memorandā tāpat doti statistiski dati, attēlots latviešu darbs DP nometnēs, kā arī latviešu DP sadalījums pēc atsevišķiem arodiem.

Memoranda noslēgumā norādīts, ka lielāka latviešu pārvietoto personu skaita uzņemšana Kanādā būtu izdevīga šīs zemes saimniecībai un tādā kārtā Kanāda arī varētu izpildīt savu morālo pienākumu pārvietoto personu problēmas atrisināšanā. Memorandā arī uzsvērts, ka līdz šim Kanādas valdība parasti ir atteikusies uzņemt savā zemē bēgļus ar gimenēm, bet strādnieki ar gimenēm ir stabīlāks elements nekā strādnieki vieninieki. Vēl memorandā norādīts, ka latvieši ir pieraduši paši rūpēties par saviem slimiem un veciem tautiešiem, par bāriņiem un invalīdiem un tādēļ Kanādas valdība varētu bez bailēm uzņemt savā zemē attiecīgu šo personu skaitu, kuŗas nav piemērotas smagam darbam. Lielāks Kanādā ielaisto bēgļu skaits varētu bez grūtībām uzturēt savus nenodarbinātos tautiešus, kā viņi to dara Vācijā un Zviedrijā.

Tām pārvietotām personām, kuŗām uz reizi nebūtu iespējams sagādāt dzīvokli vai darbu, ar labiem panākumiem var organizēt Holding Campu institūtu, kā tas, piemēram, ir Zviedrijā un kā tos domāts ierīkot arī Austrālijā.

Memorands noslēdzas ar latviešu bēgļu lūgumu Kanādas valdībai izdot jaunus noteikumus, kas atļautu iecelot lielākam latviešu skaitam kopā ar viņu gimenēm.

Memoranda norakstus Latviešu centrālā komiteja nosūtījusi arī Latvijas goda konsuliem Toronto, Montreālā un Ņufaundlendā.

A.C.

TORONTO LATVIEŠU MĀKSLAS SALONS un GRĀMATNĪCA

I. BATRAKS & V. ZIEDIŅŠ
287 Palmerston Ave.,
TORONTO, Ont.

DZĪVES STANDARTS UN MIRSTĪBA DAŽĀDĀS VALSTĪS

Francijas nacionālais demografisko studiju instituts nupat publicējis interesantus skaitļus, no kuŗiem redzams, ka arī pirms otrā pasaules kaŗa ir bijušas vairākas valstis, kuŗās uzturs iedzīvotājiem caurmērā nav sasniedzis 2.000cal. minimumu dienā. Vissliktāk uztura ziņā bija nostādīta Koreja, kur uz katru personu iznāca 1904 cal.dienā, Ķīnā 2201, Japānā 2268, Brazilijā 2552, Pad.Savienībā 2827, Vācijā 2967,

Lielbritānijā 3.005, Francijā 3.012, Kanādā 3.109, Austrālijā 3.128, Sav.valstīs 3.249, Argentīnā 3.275 un Jaunzēlandē 3.281 cal. dienā. Valstīs ar zemu pārtikas patēriņu un zemu tautas ienākumu mirstība ir ļoti augsta. Tā piem. vislielākā mirstība pag. desmit gados bija: Transjordanijā, Irakā, Indijā, Javā, Hondurusā, Siamā, Egiptē, Ķīnā, Tunisā, Haiti, Liberija un Eitiopijā.

Augsta mirstība bija arī tropiskajās Dienvidamerikas zemēs kā piem Kolumbijā /25 no 1000/, Peru, Kubā, Ekvadorā, Brazilijā, Venecuelā.

Vismazākā mirstība pasaulē atzīmēta Australijā un Jaunzēlandē/ tikai 9 gadā no 1000/, tām seko Kanāda ar 10 pēc tam Sav.valstis, Dānija un Norvēgija ar 11, Lielbritānija, Šveice un Zviedrija ar 12.

NICAS,
RUCAVAS,
BARTAS un
LATGALES

etnografiski
pareizus

TAUTAS
TERPUS

gatavo
ILDA LUBANE,
15027-102 Ave.,
Edmonton, Alta.,
Canada

TAUTIEŠI

KANĀDĀ

UN

SAV. VALSTĪS

ABONĒJAT

NACIONĀLO

LATVIEŠU

LAIKRAKSTU

"BRĪVAIS LATVIETIS"

SAFE

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.
1410 Stanley Street, Montreal. P.Q., CANADA

21 LBS. 40.000 $10

PĀRTIKAS PACIŅAS UZ EIROPU PA GAISA PASTU !

JŪS VARIET SASNIEGT GAISA PASTA ĀTRUMU NOSŪTOT

21 MĀRC.NETTO (VAIRĀK KĀ 43.000 KALORIJAS)

PACIŅU UZ VISĀM VĀCIJAS JOSLĀM UN AUSTRIJU !

ĀTRUMS IR SVARĪGS NOSŪTOT PĀRTIKU IZSALKUŠAJIEM
KAPĒC RISKĒT AR KAVĒŠANOS, BOJĀŠANOS VAI PILNĪGU ZAUDĒJUMU ?

JŪS VARAT NOSŪTĪT
PACIŅAS
NEDĒĻAS LAIKĀ !

VIENKĀRŠI,
ĀTRI
UN
DROŠI!
AUGSTĀKĀS
KVALITĀTES
DĀNIJAS
PĀRTIKA.
CENA - $ 10.05

PACIŅAS SATURS:
4 mārc. margarīns
2 mārc. gala
2 mārc. rīss
1 mārc. šokolāde
1 mārc. kafija
7 mārc. milti
2 mārc. auzu pārslas
2 mārc. cukurs
2 mārc. kond. piens
½ mārc. kakao.
1 mārc. marmelāde

Jums jārīkojas šādi:
Sūtiet desmit dolārus un piecus centus "SAFE" Inc. 1410 Stanley Str., Room 903, Montreal, P.Q., uzdodot Jūsu adresi un vārdu kā arī zemi un okupācijas joslu uz kuŗu Jūs vēlaties paciņu nosūtīt.
Ar nākošo pastu "SAFE" piesūtīs Jums vienu vērtszīmi par katriem piesūtītiem $ 10.05, ar tajā ierakstītu Jūsu vārdu. Jūs noplēšat kvitējuma daļu par nosūtīto naudu. Šis kvitējums ir datēts un numurēts, un tas jāpatur kā pierādījums. Jūs uzrakstiet saņēmēja pilnu vārdu un adresi, šim nolūkam paredzētā vietā un nosūtiet vērtszīmi pa gaisa pastu saņēmējam uz Eiropu. Ar šo vērtszīmi saņēmējs nekavējoties var saņemt "SAFE" pārtikas paciņu katrā no izdalīšanas punktiem (to ir vairāk kā 90). Ja saņēmējs nav spējīgs personīgi izņemt paciņu, viņš var pilnvarot kādu citu, izpildot šim nolūkam paredzēto pilnvarojumu uz vērtszīmes.
Vērtszīme ir drukāta angļu un vācu valodās.

SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.
1410 STANLEY STREET, MONTREAL, P.Q., CANADA
Phone: HArbor 1827 LAncaster 4138

PASŪTĪJUMA ZĪME

Pievienots ir naudas pārvedums par _____ ($_____) par kuŗu lūdzu sūtīt man ____ vērtszīmi uz sekojošo adresi:

______________________ Vārds un uzvārds
______________________ Iela un mājas numurs
______________________ Pilsēta un valsts

( ) AUSTRIA (visas joslas)
( ) GERMANY (American zone)
( ) GERMANY (British zone)
( ) GERMANY (Frech zone)
( ) GERMANY (Berlin)
( ) GERMANY (Russian zone)

Padomju joslā tikai uz Drezdenes -Leipcigas -Halles -Erfurtes Cottbus -Zwickau/- Chemnitz novadiem.- Sūtot uz Padomju joslu, lūgums pasvītrot novadu

Joslu, kuŗā dzīvo Jūsu sūtītās vertszimes saņēmējs atzīmejat ar X

NEDRĪKSTAM DALĪTIES

Braucot šurp uz Kanādu, tika runāts un rakstīts, ka mēs nekur nebēgam un nedezertējam no savas tautas un sava pienākuma pret tēvzemi, bet gan atkāpjamies uz izdevīgākām pozicijām cīņai par mūsu svētiem mērķiem - Latviju un latviešu tautas dzīvību.

Tā tad šeit nonākušajiem būtu jābūt skaidrībā, ka mūsu galvenajam uzdevumam nevajadzētu būt dollāru krāšanai savām personīgām un tuvinieku vajadzībām, bet gan veltīt visus spēkus garīgai cīņai /un ja laiks nāks, arī fiziskai/ par mūsu tautas dzīvību un tēvzemes brīvību.

Vai tik ātri jau aizmirsusies tā briesmīgā bezcerības un nevarības sajūta, kas mūs mocīja, nīkstot Vācijas nometnēs, ka tagad, runājot par tautiešu glābšanas mēginājumiem no Vācijas posta, tik daudziem jau pat 50 centu pašaplikšanās nodeva mēnesī liekas parāk smaga nasta. Vai tiešām esam palikuši tik lieli egoisti, ka par ideāliem cīnīties būtu gatavi tikai tad, ja tas tūlīt materiāli atmaksātos? Ja nu mēs šodien tīšā tuvredzībā necenšamies palīdzēt saviem tautas brāļiem izkļūt no Eiropas posta nometnēm, cik liels un cik stiprs tad būs mūsu pulks, kad dzimtenes un tautas dēļ būs jāziedo viss? Šodien mums ir pilnīgi vienalga, kas palīdzības akciju organizē un virza, vai tas būtu Mariss Vētra vai kas cits. Galvenais ir, ka kaut kas tiek darīts. Lai pateicība tam, kas to dara. Absolūti visu simpatijas nekad nepiederēs vienam cilvēkam, bet par mūsu tautas glābšanu gan mūsu domas nedrīkst dalīties, kamēr vien sevi saucam par latviešiem.

Haralds Ozols.
Waite Amulet Mines
Noranda, P.Q.

Edmontonas latviešu b-ba
IMANTA

aicina tautiešus piedalīties kopējā vecā gada izvadīšanā un jaunā gada sagaidīšanā. Sarīkojums notiks Anglican Parish Hall 12941-123 Street. Ieejas kartes dabūjamas sarīkojuma vietā no pl. 9 vakarā.

LAIKMETA DOMU UN DOKUMENTU
8. BURTNICA IZNĀKUSI
un tiek izsūtīta abonentiem.

Saturā starp citu A. Krodera apcerējums par Latvijas valsts 30 gadjem, ļoti interesānto Polijas nacionālās valdības sūtņa Vašingtonā J. Cechanovska politisko memuāru atreferējums, bij. Francijas sūtņa Maskavā vēstījums par to, kā 1939. gadā izjuka franču un angļu sarunas ar krieviem, u. c. raksti. Mēnešraksts abonējams *pa burtnīcām*. Burnīcas cena Kr. 2. Abonēšanas naudu lūdzam iemaksāt postgiro 29 54 99 (förf. A. Kroders, kā konts reģistrēts). Atsevišķas burtnīcas dabūjamas JKS, Regeringsgatan 68, II, un LAZ, Sveavägen 70, II. Korrespondence adresējama: AKRA apgādam, Postbox 30, Huddinge, via Stockholm.

Pārstāavis Kanadā un Sav. Valstis: Mrs. Rūta Kundrats, 15027-102 Ave, Edmonton, Alta, Canada

---

K. LAZDIŅA
tirdzniecības zinātņu
bakalaura
RAKSTU DARBU BIROJS

par mazu atlīdzību izpilda sekojošo:

1/ sastāda aplikācijas un cita veida iesniegumus Immigrācijas departāmentam,
2/ sagādā dzīvokļu apliecības jaunkanādiešu piederīgiem,
3/ izdara tulkojumus,
4/ sastāda un ievieto sludinājumus angļu laikrakstos,
5/ izdara sarakstīšanos ar advokātiem un palīdz kārtot lietas.

Visa korespondence adresējama: C. Lasdin, 1501 St Catherine St. West, Room 23, Montreal P.Q. Tel: EL 2058.

FREE LATVIAN - LATVIAN NATIONAL NEWSPAPER for NORTH AMERICA

Hudson's Bay Company.
INCORPORATED 2ND MAY 1670.

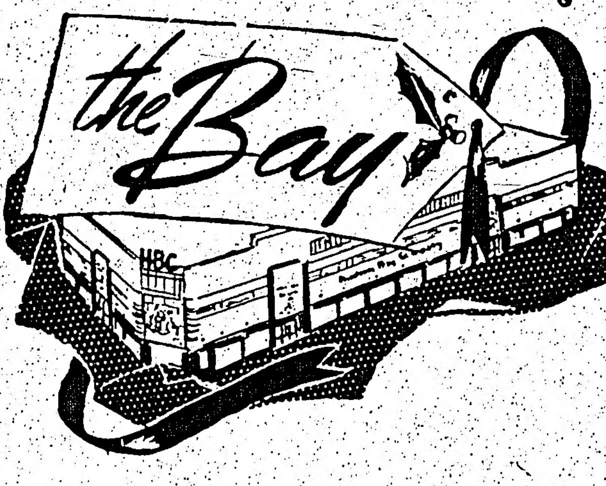

PRIECIGUS ZIEMASSVĒTKUS
UN
LAIMIGU JAUNO GADU.

the most exciting CHRISTMAS PACKAGE ever opened!

SAFE
SAVE A FRIEND IN EUROPE, Inc.
1410 Stanley Street, Montreal, P.Q., CANADA

JAUNAS PAKAS

7,5 kg labu cūku tauku - 3 bundžās a 2,5 kg. CENA S 11.40

11 mārc. cukura par S 2.45

ABAS ŠIS PAKAS IR EIROPA NEDĒLAS LAIKĀ.

Res. 25884 — Office 24543 — Res. 84488
Dr. J. VERCHOMIN — Dr. N. D. HOLUBITSKY
PHYSICIANS AND SURGEONS
207 Union Building
Edmonton — Alberta

FROM
Amby Lenon LTD.
YOUR PERSONAL ATTENTION
FLORIST
FLOWER PHONE — 21262
10349 JASPER AVE. EDMONTON, ALTA.

THE SHERWIN-WILLIAMS CO.
OF CANADA, LIMITED.
FACTORIES: MONTREAL, TORONTO, WINNIPEG, VANCOUVER
MINES: RED MILL, P.Q.
PAINT, VARNISH, LACQUER & COLOR MAKERS.
LINSEED OIL CRUSHERS.
MINERS OF OXIDES.
CORRODERS OF WHITE LEAD.
OFFICES & WAREHOUSES IN PRINCIPAL CITIES.
10307 JASPER AVE.,
EDMONTON, ALTA.

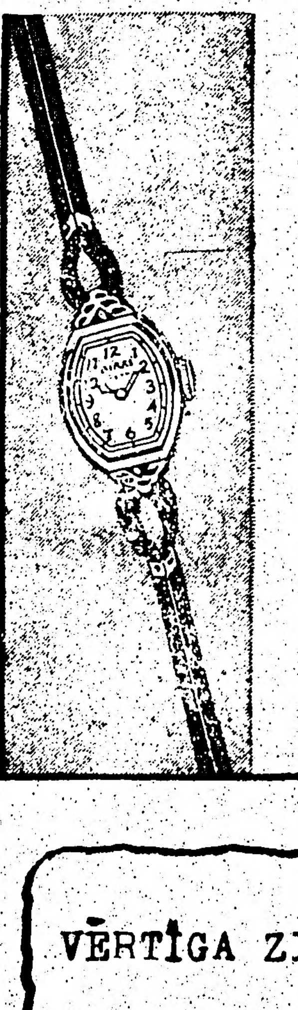

Challenger WATCH
SMARTLY STYLED ACCURATE
MORE WATCH VALUE

"MINUET"—Lady's 10kt. natural gold-filled case, 17-jewel Challenger movement 45.00

Gentleman's Challenger full-jewel movement in natural 10kt. gold-filled case 37.50

Serviced in our stores from coast to coast

Birks JEWELLERS

Office Phone 26905
Dr. S. L. YAREMCHUK
DENTIST
Union Building, 10023 - 102nd Avenue
Edmonton, Alberta
Res. Phone 23754

VĒRTĪGA ZIEMASSVĒTKU DĀVANA IR
"B R Ī V A I S   L A T V I E T I S"
abonements 1949. gadam
DĀVINIET TO SAVIEM EIROPAS RADIEM UN DRAUGIEM.

Northern Alberta's Leading
PAINT AND WALLPAPER STORE
MAUND PAINT
and VARNISH Co. Ltd.
10335 Jasper Avenue, Edmonton —— Phone 26542

ROBERTS SILIŅŠ
Ņujorkā.

JAUNI VĒJI

Pēdējā laikā Amērikas latviešu sabiedriskā dzīvē notikušas un joprojām notiek manāmas pārmaiņas, kas ar laiku var izvērsties par fundamentālām, it sevišķi sakarā ar pārvietoto personu likuma spēkā stāšanos. Jau tagad, kaut arī līdz šim latviešu ieceļotāji ir iebraukuši tikai daži simti, latviešu biedrībās, baznīcās un sabiedriskā dzīvē manāma jauna rosība - visa sabiedriskā dzīve pieņēmusi tautiskāku nokrāsu. Šīs pozitīvās pārmaiņas padziļināsies atkarībā no tā, cik tautiešu uz jaunā likuma pamata šeit varēs atrast patvērumu.

Pēc likuma noteikumiem var iebraukt tikai tie, kas saņēmuši no kāda labvēļa vai sponsora dzīvokļa un darba piesolījumu. Palīdzības darbā šādu solītāju sameklēšana kļuvusi par svarīgāko uzdevumu. To apzinā Latvian Relief Inc., kas pieliek visas pūles, lai latviešu bēgļiem Eiropā sagādātu vajadzīgos galvotājus gan Amērikas tautiešu vidū, gan arī saucot palīgā iespaidīgas amerikāņu organizācijas un draudzes. Darbs ir grūts, bet pēdējo mēnešu pieredze rāda, ka gaidītie panākumi neizpaliks.

Pēc nelaiķa sūtņa Dr. A. Bīlmaņa nāves mūsu sūtniecību Vašingtonā vada lietvedis A. Dinbergs. Īsā darbības laikā lietvedis A. Dinbergs paguvis iegūt ne tikai tautisko Amērikas latviešu nedalītas simpātijas, bet nostiprinājis arī savu prestīžu vietējās oficiālās un sabiedriskās aprindās. Pēc tam, kad valsts sekretārs Maršals bija pieņēmis viņa akreditēšanās rakstu, "New York Herald Tribune" ievietoja plašu rakstu, kurā uzsvērta Savienoto valstu politikas kontinuitāte attiecībā uz Baltijas valstīm. Raksts saskata valsts sekretāra Maršala rīcībā, atzīstot A. Dinbergu par nelaiķa sūtņa Dr. A. Bīlmaņa pēcteci, ne tikai apstiprinājumu politiski neatzīt Baltijas valstu pakļaušanu Padomju varai, bet ievērojamu precedentu starptautiskā praksē, pie reizes atzīmējot, ka "šāda rīcība neapšaubami nav patīkama Padomju savienībai".

Sūtniecības vadītājs viņa kompetenču ietvaros dara visu iespējamo, lai veicinātu bēgļu aprūpību un immigrāciju uz Sav. valstīm. Sūtniecībā koncentrējas ziņas par apstākļiem un noskaņojumiem bēgļu nometnēs Eiropā. Ziņas ir graujošas. Nav šaubu, ka tautieši trimdā nākuši pie atziņas, ka pašreizējos apstākļos tikai izceļošana uz brīvajām aizjūŗas zemēm var saglābt viņu eksistenci. Bet bēgļos saglabājies kodols Latvijas atbrīvošanas centieniem nākotnē. - Mūsu sūtniecības darbinieku štats Vašingtonā ir ļoti niecīgs un tādēļ tai grūti nākas veikt visu darba smagumu. Atzīmējams, ka lietvedis A. Dinbergs uzdevis preses atašejam R. Šilleram turpmāk galveno vērību piegriezt palīdzības darbam un bēgļu immigrācijas veicināšanai.

Amērikas latvieši šodien dara visu iespējamo, lai liktu latviešu vārdam parādīties Amērikas preses slejās un aicinātu talkā latviešu trimdinieku izceļošanai no Eiropas amerikāņu sabiedrību. Piedalīšanās mākslas izstādēs un koncerti ar ievērojamu latviešu mākslinieku piedalīšanos ir kalpojuši šim mērķim. Ar gandarījumu jā

atzīmē, ka Latvijas valsts 30 gadu neatkarības dienu šogad atzīmēja visas latviešu draudzes un tautiskās organizācijas Amērikā. Tieši 18. novembrī Bostonas immigrācijas iestādes atbrīvoja tos 29 latviešus, kas š.g. 20. jūlijā 64 pēdu motorlaivā ieradās no Zviedrijas un visai Amērikai tagad pazīstami kā latviešu svētceļotāji. Dienu vēlāk Bostonas ostā piestājās DP transporta kugis, kas atveda ap 100 latviešu bēgļus.

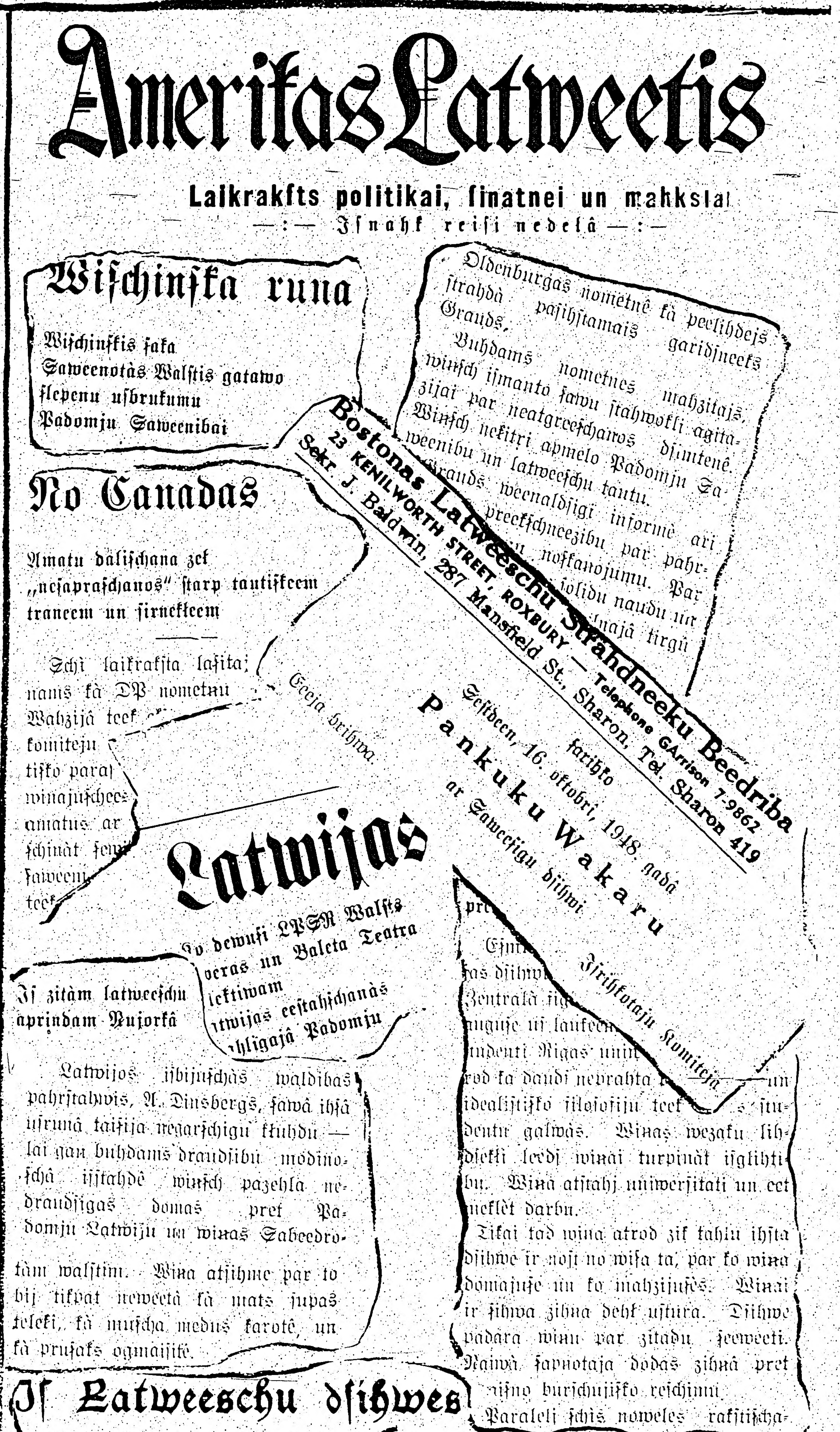

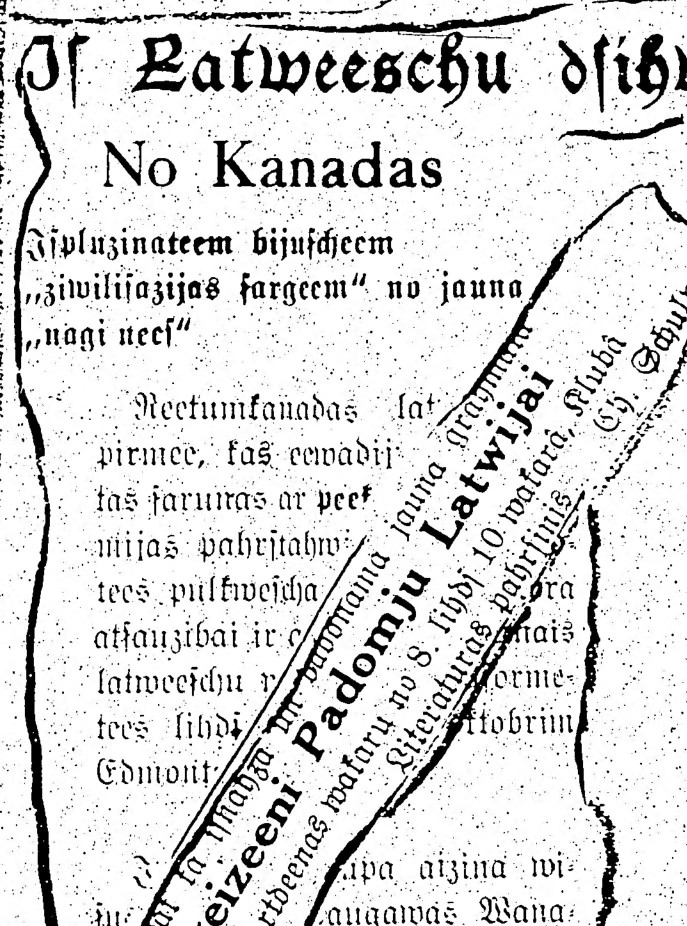

Jau vairākus gadus Sav. Valstīs iznāk laikraksts latviešu valodā, kas saucas "Amerikas Latvietis". Laikraksta redaktors ir John Lyman /Briedis/, vecs 1905 gada revolucionārs. "Amerikas Latvietis" sevi dēvē par laikrakstu politikai, zinātnei un mākslai, bet tā dīvainā satura dēļ to tikpat labi varētu saukt arī par humoristisku izdevumu. Tā kā Am.L. ir neapšaubams komūnistu propagandas izdevums, jo tā slejās bez gaŗu gaŗiem "Cīņas" pārdrukājumiem satur arī boļševiku stila ķengu rakstus par saviem politiskiem pretiniekiem, tad ir jābrīnas, kādēļ Maskava savas melu propagandas paušanu nodevusi tik nemākulīgās rokās, kāds nenoliedzami ir pašreizējais Am.L. redakcijas sastāvs.

Par Kanādas latviešu dzīvi rakstīt mēgina E. Wood /Udrovskis/ no Toronto. Viņa rakstu līmenis tomēr nepārsniedz pusintelligenta cilvēka prātojumus par lietām, par kuŗām tam nav nekādas jēgas.

Mūsu lasītāju laipnam ievērībai tam še sniedzam dažus izgriezumus no Am. Latvieša Komentāri lieki.

DIEVS,
TAVA ZEME DEG!
LATVIAN PRAYER
by ANDREJS EGLITIS

Cena 60 centu
Pieprasit:
Mrs. A. Kundrats, 15027-102 Ave., Edmonton, Alta., Canada

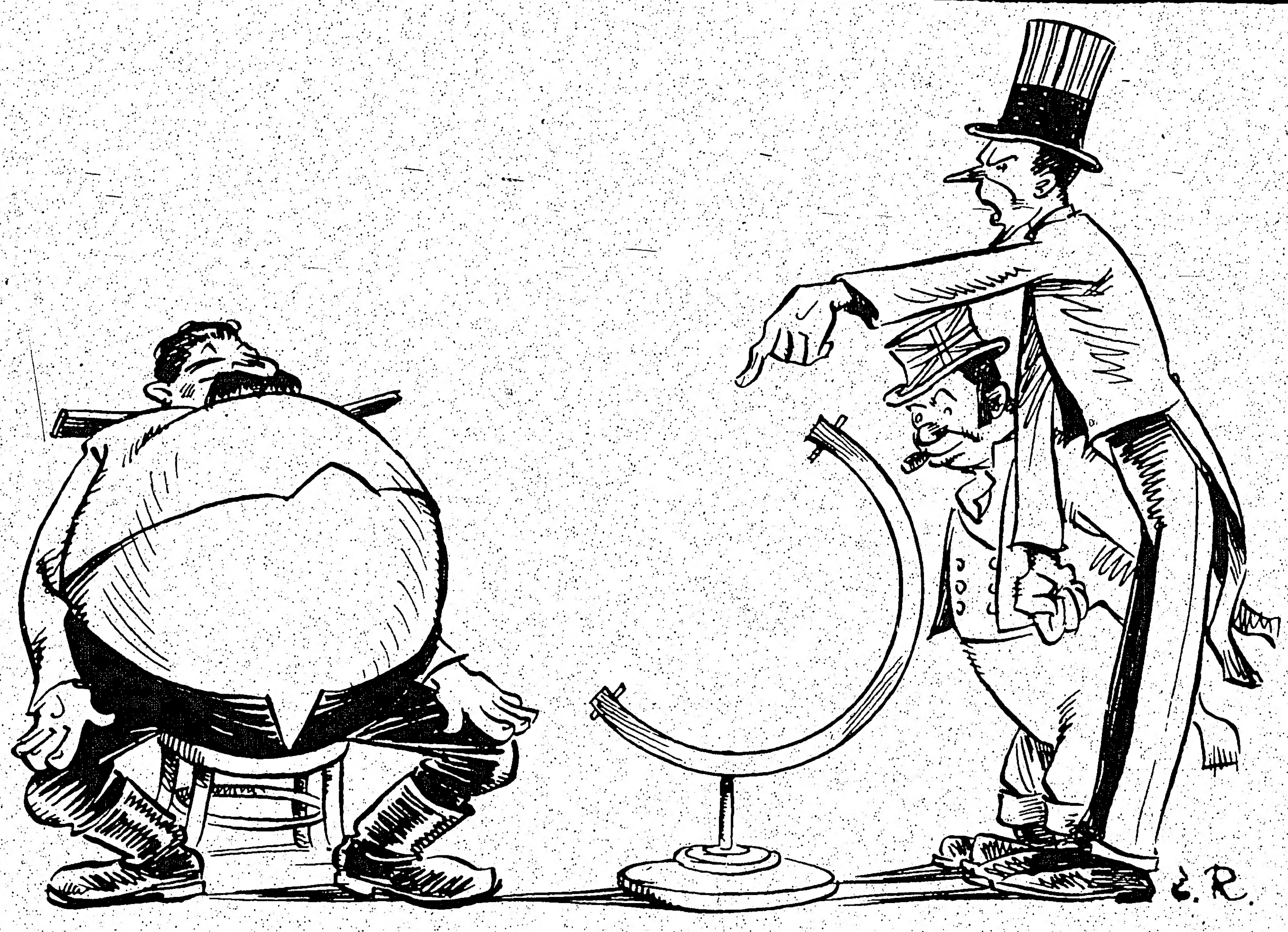

E.Rirdana nelabs Vecgada vakara sapnis:

Tēvocis Sams : "Josif , kur pa - licis tas globs ?"

NOTIKUMU SMAGUMS ĶĪNĀ

1948.gads ieies vēsturē kā Rietumu demokrātiju un Padomju savienības "aukstā kaŗa" gads. Sajā gadā plaisa starp rietumiem un austrumiem tik tālu paplašinājusies, ka jau tagad nopietnās politiskās aprindās arvien biežāk min iespējamā trešā pasaules kaŗa vārdu. Rietumu un austrumu pretešķības visasāk pasaules foruma priekšā nostājas Apvienoto nāciju pilnsapulcē Parīzē. Šī pēdējā pilnsapulce iezīmējas ar pilnīgu neveiksmi panākt jebkādu saprašanos strīdus jautājumos Rietumvalstu un Kremļa starpā. Te jāpiezīmē, ka tik svarīga problēma kā Itālijas kolonijas, Spānijas jautājums un citi nav nemaz pat apspriesti.

Berlīnes blokāde turpinās un,neskatoties uz krievu propagandu, ka Rietumvalstis Berlīni drīzumā atstāšot , amerikāņu virspavēlnieks Vācijā generālis Klejs nepārprotami norādīja,ka Berlīni neatstās. Notikušajās Berlīnes pilsētas pašvaldības vēlēšanās 3/4 berlīniešu, ievēlot pilsētas domē savus pretkomūnistiskos pārstāvjus, krasi nosodīja brutālo krievu izvesto Berlīnes blokādi.Krievi, apzinādamies, ka demokrātiskās vēlēšanās tie piedzīvos drošu sakāvi /kā tas arī noticis/, savā sektorā pieteica pašvaldību vēlēšanu boikotu, reizē izraugot bez jebkādām vēlēšanām sev paklausīgu"leļļu valdību"Berlīnes lielpilsētai.

ooo

Čangkaišeka kundzes viesošanos Savienotās valstīs var uzskatīt par neveiksmīgu. Ķīnas nacionālās valdības galvas dzīves biedri gan oficiālā vizītē pieņema Savienoto valstu prezidents Trumans,/viņa viesojās generāļa Maršala namā, sniedza virkni interviju amerikāņu presei un bija brīdi visas amerikāņu sabiedrības uzmanības degpunktā , bet Vašingtonas politiskās aprindās arvien noteiktāk parādās doma, ka notikumos Ķīnā lielāku lomu spēlē Čangkaišeka valdības nevarība un vājums nekā komūnistu armiju stiprums. Valda pārliecība, ka Savienotās valstis savu atbalstu nacionālai Ķīnai neliegs , bet prasīs valdības reorganizāciju.

Decembŗa vidū pēc Šuchovas ieņemšanas komūnistu spēki jau sasniedza Nankingu.Nacionālās Ķīnas galvas pilsētas krišanai komūnistu rokās var būt neparredzamas sekas.- Prezidents Trumans Ķīnas pilsoņu kaŗa attīstību pārrunāja ar valsts sekretāru Maršalu.

ooo

Kopš kaŗa beigām Kanāda uzņēmusi 254.000 iecеļotāju, no kuŗiem 130.000 nāk no Lielbritānijas. 1949.gadā Kanāda paredz uzņemt 100000 jaunu iecеļotāju. Ja transporta jautājumu izdosies labvēlīgi nokārtot, tad uzņemamo emigrantu skaitu nākamā gadā centīsies vēl pavairot.

ooo

Lielbritānijas kaŗa laika valdības galva Winstons Churchills, kas pagājušā mēneša beigās nosvinēja savu 74.dzimšanas dienu, preses pārstāvjiem izteicies, ka projektētais Ziemeļatlantijas pakts, kas kopējā aizsardzībā pret komūnisma briesmām vienos Rietumeiropu, Kanādu un Savienotās valstis, izbeigs "auksto kaŗu". Reizē Churchills uzsvēris, ka Lielbritānijai nekavējoties jēatjauno diplomātiskās attiecības ar Franko Spāniju. "Franko Spānijā valda lielāka brīvība kā jebkādā Padomju savienības vasaļvalstī" uzsvēris sirmais valstsvīrs.

ooo

100.000 žīdu emigrantu no visas pasaules kopš kaŗa beigām ieradušies jaunajā Izraelas žīdu valstī .

ooo

Arābu līga paziņojusi, ka Transjordānijas karalis Abdullah tiks proklamēts par palestīnas valdnieku. Tās pašas aprindas norāda , ka jaunā valdība sastādīsies no 6 Transjordānijas ministriem un 8 Palestīnas ministriem.

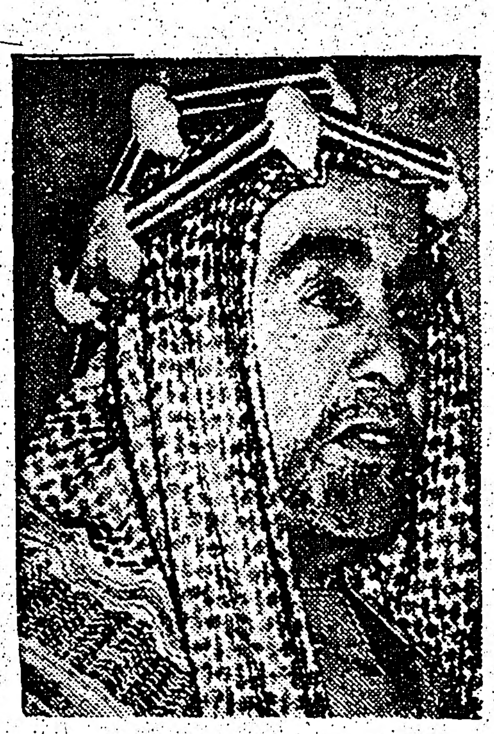

ooo

Apvienoto nāciju pilnsapulce ar Padomju savienības un tās vasaļvalstu iebildumiem pieņēma cilvēktiesību chartu. Šajās debatēs Padomju savienības pārstāvis A.Višinskis starp citu uzsvēra, ka otrā pasaules kaŗa sākšanā nav vis vainojams Hitlers, bet gan rietumvalstu vadoņi.

ooo

Mēneša sākumā Londonu piemeklēja lielākā šī gadsimta migla. Miglas periods ilga apmēram 10 dienas un tas stipri paralizēja kā satiksmi, tā arī saimnieciskās dzīves norises. Dūmu un miglas m isījums ļoti apgrūtināja elpošanu.

ooo

Vācu smagā svara bokseris Heinčs Ten Hofs, kas tiek uzskatīts par iespējamu nākamo pasaules čempionu, parakstījis līgumu divām cīņām Ņujorkā. Viņš ir pirmais vācietis, kas pēc otrā pasaules kaŗa parādas ringā Savienotās valstīs. Iespējams, ka Ten Hofs pasaules meistarības izcīņā nākamā pavasarī sastapsies ar Džo Luisu.

BRIVAIS LATVIETIS - FREE LATVIAN
LATVIAN NATIONAL NEWSPAPER FOR NORTH AMERICA
9536 - 107A AVENUE
EDMONTON, ALBERTA
CANADA

ABONEMENTA PIETEIKUMS

Ar šo nosūtu $______abonementa maksājumu un lūdzu piesūtīt man laikrakstu "BRĪVAIS LATVIETIS "
3 mēn., 6 . mēn. 1 gadu.

Vārds un uzvārds______________________

Adrese______________________________

Abonementa maksa: 3 m.$ 1.50, 6 m. $ 3.-
1 gadu $ 5.-

Emils Dēliņš.
Melburnā, Austrālijā.

LATVIEŠI AUSTRALĪJĀ

Latviešu skaits Austrālijā jau pārsniedz 2.000 un turpina arvien pieaugt. Decembŗa un janvāŗa mēnešos te gaida ierodamies vēl ap 8.000 Eiropas bēgļu. Līdz šim iebraucēju lielākā daļa ir bijuši latvieši.

Sāk veidoties arī sabiedriskā dzīve. Nodibinātas jaunas latviešu biedrības - Kanabērraslatviešu klubs , Sidnejas latviešu labdarības biedrība, Melburnas latviešu biedrība un citas mazākas. Ar nākamo gadu gaitas sāks jaunais Austrālijas latviešu laikraksts. Te jāpiezīmē, ka it sevišķi jūtams ir Eiropas un citu zemju informacijas trūkums. Parastās vēstules no Eiropas ceļo vairākus mēnešus, tāpat Eiropas preses izdevumi. "Brīvais latvietis", sutīts pa gaisa pastu, pienāk 9 dienās.

Austrālijas Immigrācijas ministrs A.Kalvels nesen paziņoja, ka valdība un arī viņš personīgi ļoti apmierināts ar baltiešu darbu Austrālijā. Valdība pašlaik apsveŗot emigrantu darba līgumu saīsināšanu no 24 uz 18 mēnešiem, to vispirms piemērojot cukurniedru pārstrādāšanā nodarbinātajiem. Te jāpiezīmē, ka darba līgumi ar Austrālijas valdību bijuši par iemeslu rindai pārpratumu, kas izskaidrojami ar nepilnīgo informāciju Vācijas nometnēs. Tur saistības līgums parakstīts uz 1 gadu, izkāpjot Austrālijā bija jāparaksta solījums palikt norādītā darbā vismaz 1 gadu, bet vēlāk, darbos izvietojot, izrādījās, ka visiem ārzemniekiem , kas, valdības atbalstīti, iecelo Austrālijā, jāstrādā 2 gadi noteiktos darbos. Pēc viena gada notecēšanas iecelotājs gan drīkst darba vietu mainīt, bet tas joprojām atrodas immigrācijas ministrijas pārziņā. Tas bijis par iemeslu zināmam sarūgtinājumam latviešu starpā, kaut arī vairumā darba vietas, darba apstākļi un izpeļņa ir laba, pat teicama

Pēdējā brīdī nāca zināms , ka turpmāk daļu baltiešu iecelotāju valdība novietos arī pilsētās. Līdz šim bija tendence izvietot iecelotājus provincē un laukos. Melburnā sākts celt hosteļus 500 baltiešu vajadzībām Šo hosteļu iemītniekus nodarbinās cukurrafinērijas fabrikās.

Latvijas 30.gadu atceres dienu atzīmēja visās lielākās pulcēšanās vietās, bet it sevišķi iespaidīgi sarīkojumi bija Kanberrā, Melburnā un Sidnejā. Sarīkojumus ar priekšnesumiem kuplināja dzied. Milda Langenfelde , A. Sapale un dejotāji P. Fibigs un A. Ezergaile-Fibiga.

1948.gada decembrī

Dittrich MEN'S SHOP
"Smart Wear for Smart Men"

JAUNIE KANĀDAS LATVIEŠI!

PIE DITTRICHA JŪS PĒRKAT

LABI UN LĒTI UN JŪSU GAUMEI ATBILSTOŠI.

10164 - 101 STREET
EDMONTON, ALTA.

RIGHT YOU ARE IN Dittrich CLOTHES

Jauns rokdarbu mēnešraksts latviešu sievietei
LATVJU ZELTENE
Kanadā dabūjams :
9536 - 107 Ave ,
Edmonton, Alta
Cena - 1 dollars

SATISFACTION IS OUR AIM
"HELP" Reg'd
P. O. Box 777, Places D'Armes
Montreal, Que.

HELP sūta pārtikas paciņas uz visām Eiropas valstīm , kas neatrodas zem krievu kontroles,

PACIŅA Nr 1.
tikai $ 10.00
20 marc.brutto
5.marc.tauki
2 marc. kafija
5 marc. cukurs
2 marc. gaļa
1 marc. kond.piens
1 marc. riss
1 marc. kakao

Paciņa Nr.2
tikai $ 6.00
10 .marc brutto
4 marc. tauki
1 marc. kafija
1 marc. cukurs
1 marc. gala

Paciņa Nr.3
tikai $ 6.00
10 marc. brutto
8 marc. tauki

Visi produkti ir labākās kvalitates: un par minētām cenām tos nosūta tikai no Kanādas.
HELP pakalpo Kanādas un U.S.A iedzīvotājiem.
HELP paciņas saniedz adresātu visīsākā laikā.
HELP garantē paciņu drošu saņemšanu.
Nosūtat Jūsu pasūtījumu vēl šodien.
Rakstat mums latviski, bet vārdu un adresi skaidri salasāmi ar bloka burtiem.
HELP REG'D P.O. BOX && 777
PLACE D'ARMES
MONTREAL 1, QUE.,CANADA

Pārdodu sudrabkaļu darba rīkus - vīles, sukas u.c.
Piepr. Br.Latv. red.of.37.

AMERIKAS LATVIEŠU
GRAMATNICA
Ip. E.Pabērzs un
R.Kundrate
PIEDAVA :

TAUTISKAS SVĒTKU DĀVANAS-
LATVISKAS LELLES,
SUDRABA IZSTRĀDAJUMUS,
KOKA SKĪVJUS,
SVEČTURUS,
PRIEVĪTES.

IEVĒROJAMU LATVIEŠU MĀKSLINIEKU GLEZNAS UN AKVARELUS

Izsūtam pa pastu ar uzliktu pēcmaksu.
Ja piesūtītā manta Jums nepatiktu - 10 dienu laikā naudu saņemat atpakaļ.

VIENREIZĒJA GRĀMATU DĀVANA-
3 JAUKAS LATVIEŠU GRĀMATAS
par 1 dol.
RAKSTIET VĒL ŠODIEN:
AMERIKAS LATVIEŠU
GRĀMATNĪCAI
15027 -102 Ave.,
Edmonton, Alta ., Canada

LATVIEŠU EMIGRANTA KABATAS KALENDARS

Atklāta iepriekšējā parakstīšanās uz Latviešu emigranta kabatas kalendaru un piezīmju grāmatiņu 1949.g. Minētā grāmata iznāks modernā sakārtojumā un vaļējām lapām greznā un izturīgā mākslīgās ādas iesājumā ar patentētu loku lapu noslēgšanas aparātu, kas atļauj katru lapu izņemt un atkal ielikt grāmatā. Izturīgais sējums noderēs vairākiem gadiem un nākošajos gados īpašniekiem vajadzēs pasūtīt tikai attiecīgā gada kalendāriju un citas no jauna klāt nākušas lapas. Grāmatas cena $ 2.- ,ieskaitot piesūtīšanas izdevumus. Minēto summu pasūtītājus laipni lūdzam adresēt uz sekojošu adresi: Mr. A.Kānbergs, 22 Alexander Str., Toronto, Ont. Grāmatu paredzēts iespiest tikai tik lielā skaitā, cik ienāks pasūtījumu iepriekšējās parakstīšanās ceļā un tā parastā pārdošanā ar grāmatu tirgotāju starpniecību nenāks. Lūdzam pasteigties ar pasūtījumu nodošanu, lai neaizkavētos grāmatas izsūtīšana.

Grāmatu apgāds LATVIS.

GRĀMATU CENTRS
T o r o n t o
piedāvā:
Laikr. "Latviešu Ziņas"
Abon.maksa $ 1.- mēn.
un latviešu grāmatas.
Grāmatu sarakstu izsūta uz pieprasījumu.
Adrese: Rūdolfs Ķirsis
25 Maynard Ave.
Toronto, ont.

SKAISTĀKĀ DĀVANA ZIEMASSVĒTKOS GRĀMATA

J.Rainis - Indulis un Ārija ,iesieta ... $ 3.-
A.Grīns - Zemes atjaunotāji I/II d. a $ 1.50
A.Austriņš - Puiškāns .... $ 1.50
A.Zariņš - Kaugurieši .... $ 2.-
A.Eglītis - Čingishana gals .... $ 0.80
A.Upenieks - Liktena viesnīca .... $ 1.20
Latvju Kultūra I $ 1.50

Pieprasiet grāmatu sarakstu. Pārstāvniecība
A.Drupals
10155 Waverley Street
Montreal, P.Q.